

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

Lähettilä:
BirdLife Suomi ry

Vastanottaja:
Etelä-Savon liitto
kirjaamo@esavo.fi

Asia: Mielipide Etelä-Savon maakuntakaavan 2045 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

BirdLife Suomi lausuu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteenään seuraavaa.

Kaavatyön yhteydessä laadittavat selvitykset

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei riittävällä tarkkuudella avata sitä, millaisia ja miten kattavia selvityksiä kaavaa varten ollaan laatimassa. Ilman tarkempaa tietoa osalliset eivät pysty arvioimaan selvitysten riittävyyttä. Pidämme tätä merkittävänä puutteena. Kattava ja avoin suunnitelma helpottaa ja nopeuttaa kaavaprosessia, ja vähentää myöhemmin, mm. kaavan vaikutusten arviointia tehdessä, esiin tulevien selvitystäydennysten tarvetta.

Hyvin suunnitellut ja tehdyt luontoselvitykset ja niihin perustuvat vaikutusten arvioinnit ovat välttämättömiä kaavoituksessa, jossa yhteensovitetään luonnon monimuotoisuuden suojelu muihin maankäyttöpaineisiin. Etenkin tuuli- ja aurinkovoiman sijoittelu vaatii verraten kattavat ja ajantasaiset linnust selvitykset linnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten arviointeja varten.

Arvioinnissa on huomioitava kaikkien maakuntakaava-alueella, ja muilla lähialueilla olevien ja suunniteltavien voimala-alueiden yhteisvaikutukset linnustoon ja luonnon monimuotoisuuteen, sekä siltä osin kuin voimala-alueiden läheisyydessä on Natura-alueita tai muita tärkeitä lintualueita, voimala-alueiden toteuttamisen vaikutukset paitsi kuhunkin alueeseen myös alueiden kokonaisuuteen. Keskeisiä lajeja yhteisvaikutusten tunnistamisessa ovat esimerkiksi suurikokoiset uhanalaiset haukat (kuten hiirihaukka ja mehiläishaukka), pöllöt ja kaakkuri.

Yhdessä lintujen puolesta

Luonnon monimuotoisuuden huomiointi

Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut suojelemaan 30 % pinta-alastaan, ja siitä 10 % tiukasti, vuoteen 2030 mennessä. Nämä sitoumukset tulee ottaa huomioon myös maakuntakaavan suunnittelussa. Sitoumukset tarkoittavat suojelupinta-alan tuntuvaa lisäämistä kaava-alueella. Nykyisten suojelualueiden laajentamista ja uusien alueiden perustamista tulee edistää jo kaavatyön varhaisessa vaiheessa. Suojelualaa on tärkeää lisätä myös asutuskeskusten lähistöllä, jolloin tuetaan samalla virkistyskäyttöä ja matkailua. Maakuntatasolla on huolehdittava myös ekologisten yhteyksien vahvistamisesta riittävän sitovin kaavamerkinnoin.

Tärkeiden lintualueiden huomiointi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei käy ilmi, että kaavatyössä olisi tarkoitus hyödyntää olemassa olevia linnustoa koskevia selvityksiä kaava-alueelta. Kehotamme painokkaasti Etelä-Savon liittoa ottamaan alla mainitut raportit huomioon kaavan laadinnassa. Raportit perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tietoon alueen linnustosta.

Mäntyharjun kunnan (ja entisen Pertunmaan kunnan alueen) osalta raportti maakunnallisesti tärkeistä lintualueista (MAALI-alueet) on julkaistu vuonna 2019 Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistyksen toimesta (Päijät-Hämeen lintupaikkaopas). Muun kaava-alueen osalta Etelä-Savon lintuharrastajat Oriolus ry on suorittanut maakunnallisesti merkittävien lintualueiden rajaustyön. Alueiden tiedot mukaan lukien paikkatietorajaukset ovat saatavilla BirdLife Suomen verkkosivuiltaⁱ. MAALI-alueiden ajantasaisuuden tarkistustyö on parhaillaan käynnissä, minkä vuoksi maakunnallisesti tärkeitä alueita koskevat tiedot voivat pieneltä osin muuttua kaavatyön aikana.

Kaava-alueelle sijoittuu myös yksi kansainvälisesti tärkeä (Important Bird and Biodiversity Areas, IBA-alue) lintualue: Pihlajaveden IBA-alueⁱⁱ.

Pidämme tärkeänä, että nämä lintujen kannalta tärkeimmät alueet osoitetaan kaavakartoilla asianmukaisin suojelumerkinnoin.

Kaavan laadinnassa tulee tuulivoiman osalta hyödyntää selvitysaineistona myös vuonna 2023 päivitettyä Lintujen päämuuttoreitit Suomessa - raporttia (Lehtiniemi & Toivanen 2023). Raportti on saatavissa BirdLife Suomen verkkosivuiltaⁱⁱⁱ.

Pyydämme ystävällisesti Etelä-Savon liittoa ottamaan edellä esittämämme asiat huomioon kaavatyössä.

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

ⁱ <https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/maali/yhdistysten-maali-raportit/>

ⁱⁱ <https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/1317-lake-pihlajavesi>

ⁱⁱⁱ <https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/paamuuttoreitit/>